

**OBRANA CTI ČESKOSLOVENSKEHO
VYSLANECTVÍ V BERLÍNĚ ZA ÉRY HITLEROVY.
(4.října 1945)**

Dne 30. prosince 1944 zemřela milovaná má žena Zdenička. S ní ztratil jsem nejdražší, co na světě jsem měl. Cokoli po odchodu jejím mne postihlo, stíhá neb ještě postihne, nesu bez záští ke komukoliv, trpělivě s vírou v boha. Ve víře té jest mi posilou čisté svědomí, vědomí řádně vykonaných všech životních povinností, zejména i těch, jež ukládalo mi mé povolání a činnost ve věcech národa, kterému jsem věnoval oddaně, obětavě a často i v opravdovém krajním sebezapírání všechny své síly a schopnosti. Bylo tomu tak po celou dobu téměř dvacetileté mé služby zahraniční a bylo tomu tak i po dobu šesti let těžkého utrpení národa našeho pod brutalitou nacistickou, kterou v mém povolání jako vyslanci ČSR v Berlíně poznati a často i osobně tvrdě zakoušeti mi bylo určeno již o 6 let dříve, než pokořen jí byl a úpěl pod ní národ náš doma.

Více než tříměsíční věznění v pankrácké trestnici (12. 5. až 16. 8. 1945) dalo mi dostatečně času zpytovat svědomí a dobře rozvážiti otázku, konal-li jsem opravdu správně povinnosti své za dobu války a okupace. Otázku tuto zodpověděl jsem si s plným přesvědčením kladně i s tím, že sotva bych byl mohl jednat jinak, než jak jsem jednal a jak ukládalo mi lidství, láska k vlasti a dlouholetými zkušenostmi za hranicemi získaná znalost skutečných poměrů mezinárodních, jež nedovolovala mi oddávati se iluzím o nějakém brzkém zhroucení německé moci, jež však nicméně přijíti musí - a také přišlo!

Slovo úvodem

Byl jsem československým vyslancem. Zprvu v Londýně po dobu 5 let (1920 - 1925), poté v Římě u Quirinálu po 7 let (1925 - 1932) a posléze v Berlíně rovněž po 7 let (1932 - 1939).

Již před svým vstupem do zahraniční služby naší republiky byl jsem ve styku s tenkrát se tvořícím ministerstvem zahraničních věcí jednak svou expertní činností v některých otázkách mezinárodního práva a jednak svou učitelskou účastí při univerzitních kursech pro kandidáty zahraniční služby, na nichž jsem po dva semestry 1919/1920 přednášel o systému diplomacie a jejích úředních úkonech, jakož i o rozboru smluv mírových.

Můj zájem pro učitelskou činnost rostl s množícím se počtem posluchačstva. Snad spolu působilo tu i duchovní dědictví po šesti mých předcích rodu Mastných, kteří již od konce století 17. až do 30. let století devatenáctého byli vesnickými kantory. Lákala mě náklonnost k povolání učitelskému, ale nepřestala mne vábit i diplomacie, o kterou již v letech studentských za Rakouska jsem se zajímal, ve které měl jsem zálibu i za vysokoškolských svých studií právnických a historických v Praze a v Paříži a pro kterou konečně nyní, po vzniku samostatného státu československého, někteří moji přátelé z kruhu vedoucích osobností politických pokládali mne za způsobilého k převzetí některého vyššího místa úředního v zahraniční službě našeho státu.

Takto ve zralém věku 45 let jako úředník Zemského výboru v hodnosti zemského rady ocitl jsem se na rozcestí své životní dráhy.

Byl jsem si dobře vědom, že nárok na vyšší místa ve službě zahraniční náleží především těm, kdož za našeho odboje zahraničního domácího o věc naší samostatnosti získali si nějaké zásluhy, kterých já neměl. Politicky nebyl jsem činný a nebyl jsem organizován v žádné politické straně. Eventuelnímu novému životnímu poslání mohl jsem proto přinést

---

¹ Necht' jsou konzulové na stráž, aby stát neutrpěl škody (lat.).

jen své odborné vzdělání právnické a historické, své ze záliby vyrostlé prohloubené znalosti mezinárodního práva, znalost cizích jazyků, sedmnáctiletou zkušenost úřednické praxe a - last but not least ²- poctivý smysl pro práci, jenž nebyl mi pouhou frází.

Ke vstupu do služby zahraniční povzbudila mne nezapomenutelná první rozmluva s prezidentem Masarykem, k níž dostalo se mi od něho pozvání. Úředně vyřízena byla věc má teprve po návratu našeho ministra zahraničních věcí dr. Beneše z pařížské mírové konference. Po dvou rozmluvách s ním došlo k rozhodnutím prezidenta republiky ze dne 12. května 1920 k mému jmenování mimořádným vyslancem a zplnomocněným ministrem s určením pro Londýn.

Celou dobu své více než 18 let trvající úřední činnosti v zahraniční službě - až na krátkou chvíli necelých tří týdnů, kdy za pobytu ministra dr. Beneše na konferenci ve Spa byl jsem na jeho příkaz pověřen vnitřní správou ministerstva zahraničních věcí - strávil jsem nepřetržitě v poslání diplomatickém za hranicemi, v Anglii, Itálii a Německu, maje osobní styky s ministerstvem zahraničních věcí toliko za občasných svých úředních zájezdů do Prahy. Za těchto zájezdů míval jsem s ministrem a později prezidentem republiky dr. Benešem pokaždé zpravidla dlouhé až několikahodinové rozmluvy, v nichž prodiskutovány byly věci nejdůvěrnější, jež nebylo možno svěřovati písmu. Tak bylo zejména v době mé vyslanecké činnosti v Berlíně.

Mé poslání diplomatické skončilo dne 28. února 1939. K tomuto dni - překročiv již věk 64 let - dán jsem byl (dekrety ze dne 11. ledna a 20. února 1939) do trvalé výslužby.

Tak stalo se, že v tragický den 15. března 1939, to jest v den zřízení tzv. Protektorátu nad Čechy a Moravou, nebyl jsem již ve státní službě. Zažil jsem však tento den ještě v Berlíně, kdež k vyřízení záležitostí osobních byl jsem nucen zdržeti se až do konce měsíce března.

Dne 1. dubna 1939 vracel jsem se z Berlína k trvalému pobytu do Prahy.

Návrat bolestný po téměř dvaceti letech poctivé práce - práce bezúspěšné, marné, naprázdno vyšlé. Bylo tomu tenkrát více než 4 léta od chvíle, kdy - již dne 28. ledna 1935 - o půl deváté hodině ranní - předložil jsem ministru zahraničních věcí dr. Benešovi tehdy jistě senzační - ale z pramene naprosto spolehlivého získané, podrobné informace o Hitlerově tenkrát již hotovém, politicky promyšleném plánu na zničení Československa, pro jehož provedení určené na dobu plného vyzbrojení Německa měl Hitler - dle vlastního svého výroku - již tenkrát za zcela bezpečně zajištěno nejen aktivní účastenství Maďarska, Polska a Jugoslávie, ale též - lordem Rothermerem jemu prý slíbeny - souhlas Anglie a pasivitu Francie.

Bylo tomu také již přes tři roky od chvíle, kdy samým Göringem byl jsem tajně informován - dne 29. února 1936 - o chystaném brzkém provedení anšlusu Rakouska a kdy o něco později, dne 17. srpna 1936, vyslovil jsem prezidentu dr. Benešovi a spolupřítomnému vyslanci londýnskému Janu Masarykovi své přesvědčení, že nezdaří-li se vládě naší v nejkratší době docílití dohody s Henleinem a jeho stranou - ztratíme nezbytně naše hranice. Předpověď - bohužel - stala se skutkem.

Odchodem mým ze služby státní skončily ovšem mé povinnosti úřední, zároveň však nastaly mně nové povinnosti mravní, plynoucí ze skutečnosti, že po dobu i let byl jsem vyslancem v Berlíně a že v této své funkci znal jsem vývoj režimu Hitlerova od samého jeho vzniku a že osobně znal jsem téměř všechny vedoucí osobnosti říšskoněmecké a tu ovšem zejména bývalého říšského ministra zahraničních věcí barona von Neuratha, jmenovaného do Prahy ve funkci „protektora“, jehož z častých osobních styků znal jsem dokonce již 14 let, poznáv jej již za doby svého vyslaneckého poslání v Římě, kdež byl tenkrát (1925) velvyslancem německým.

---

² V neposlední řadě (angl).

K tomu přistupovalo ještě, že již po dobu 40 let poutalo mne upřímné přátelství k dr. Emilu Háchovi, jenž byl dlouholetým mým kolegou ve službách zemských a k němuž i po jeho zvolení prezidentem republiky (v listopadu 1938) měl jsem snadný přístup.

Za daných okolností bylo pochopitelné, ba samozřejmé, že v nastalých těžkých dobách utrpení, do něhož uvrhlo národ náš zákeřnictví Hitlerovo, přemnozí lidé čeští, postižení tyranií nacistické okupace, spoléhající na mé možnosti stykové, obraceli se ve své tísní na mě o pomoc, přímluvu neb radu. Přispěti do krajních mezí mých schopností ve všech těchto případech, kde šlo o křivdu spáchanou na českém člověku, o osobní svobodu, majetek neb dokonce i životy českých lidí, bylo prostě povinností a jest mi mravním uspokojením, mohu-li dnes říci, že nebylo jediného případu, v němž bych přispění své odepřel, třebaš arch výsledek mých snah a zákroků ve velké většině případů byl bezúspěšný a stával se marným tím více, čím více rostla krutost režimu okupačního, mstícího začasto na českých nevinných životech projevy našeho emigračního rozhlasu, čerpajícího své informace z českého podzemního hnutí a odsuzujícího příkře zločinné surovosti nacistické.

Bylo-li mi pochopitelné, že za okupace německé perzekvovaní čeští lidé hledali zastání u bývalého československého vyslance berlínského, nemohlo mne s druhé strany překvapovati, že mnozí neinformovaní čeští lidé nerozpakovali se svalovati veškerou vinu na našem národním neštěstí prostě na oficiální naši zahraniční politiku a její diplomacii.

Jest ovšem obvyklým dějinným zjevem, že v případě pohromy postihnou stát veřejné mínění volá k zodpovědnosti činitele, kterým dle ústavy náleží řízení zahraniční politiky a péče o ni. Ve státech demokratických jest tu - v užším pojetí otázky - zodpovědným a) především ministr zahraničních věcí, b) hlavou státu jmenovaná vláda a c) zastupováním státu pověřením diplomaté.

V teorii, se kterou praxe nebývá vždy shodna, má býti zahraniční politika výrazem vůle parlamentu (resp. jeho většinového usnesení).

Zodpovědnost ministra zahraničních věcí jest zodpovědností politicko-státnickou, kdežto zodpovědnost diplomatů pověřených zastupováním státu na fóru mezinárodním jest zodpovědností úřednickou, tj. zodpovědností za bezvadné konání povinností úřadu a tu jmenovitě za věrné plnění příkazů (instrukcí) ministra (či ministerstva) zahraničních věcí. V širším pojetí otázky zodpovědnosti za tu kterou pohromu státní stíhá však i vrstvy občanstva a případně politické strany opoziční, pokud záměrně zasahují rušivou činností do oficiální politiky zahraniční.

Československá republika, tak jak vzešla z mírových jednání pařížských, zaujala ve skupenství poválečných států evropských místo čestné dvěma jmény: prvního svého prezidenta T. G. Masaryka a prvního ministra zahraničních věcí E. Beneše. Vstupovala na mezinárodní fórum s vavříny legionářskými a se zásluhami zahraničního odboje i domácí Mafie³, ale přinášela si zároveň z trosek habsburské monarchie neblahé dědictví demogeografické, které od samotného vzniku státní samostatnosti naší ukládalo nadmíru těžké úkoly československé politice zahraniční, která národnostní strukturou první naší republiky spokojena byla v nejužší souvislosti s politikou vnitřní.

Nevelký stát, rozlohou svou na 13. místě mezi státy evropskými, čítal - dle stavu z roku 1930 - okrouhle 15 miliónů obyvatelstva o 10 různých národnostech, z nichž Čechů přes 7 miliónů, Slováků téměř 3 milióny a Němců přes 3 milióny, Maďarů více než půl miliónu. Rusů tolikéž jen 1/2 miliónu, Židů téměř 200 000, Poláků přes 80 000, Cikánů více než 32 000, Rumunů přes 13 000 a Srbů a Chorvatů zhruba 3 000.

---

³ Skupina politiků některých českých stran, která úzce spolupracovala se zahraniční akcí vedenou T. G. Masarykem. Její činnost se koncentrovala do zpravodajské oblasti. Do svého odchodu do zahraničí stál v jejím čele E. Beneš, později ho nahradil P. Šámal.

V této mozaice národnostní oficiálním sečtením a sloučením Čechů a Slováků v jeden celek vytvořena byla sice v státu našem desetimilionová dvoutřetinová majorita československá, ale touto politickou konstrukcí nemohl býti rázem stvořen jednotný národ československý, aniž mohla býti odstraněna jazyková, byt i nevelká odchylnost a rozdílnost myšlení obou větví, jež historicky vyrostly za nestejných podmínek. I kdyby však po netřesení jha monarchie habsburské a po vítězném zastavení germanizace Čechů a maďarizace Slováků bylo bývalo docíleno úplné sjednocení oboru větví, zůstal by stát náš národnostně nejpestřejším ze všech 28 států evropských, čítaje v to i evropské Rusko.

Vedle možnosti národnostní byl však v republice naší v žádném jiném státu evropském se nevyskytující počet 8 různých vyznání náboženských, z nichž ovšem nejpočetnější vyznání římsko-katolické, k němuž hlásilo se okrouhle 11 milionů obyvatel. Takto i co do početnosti konfesí měl stát náš primát evropský. Po stránce hospodářské bylo pro první naši republiku příznačnou soutěžení v podnikání průmyslovém se zemědělským. K tomu pak i vysoce vyspělé hnutí sociální, uplatňující své obrodné nároky především silnou sociální demokracií a extrémním křídlem komunistickým reprezentovaným komunistickou stranou československou, vedle nichž skupinové sdružování středostavovské mohlo míti roli toliko podřadnou.

Zde jen stručně připomenutá zájmová mnohostrannost, plynoucí z pestrostí národnostní, náboženské, hospodářské a sociální, vedla k neúměrné a mladému organismu našeho státu nikterak prospěšné hypertrofii politických stran. Třeba si uvědomiti, že v průběhu dvacetiletí první republiky prošlo scénou naší vnitřní politiky 54 politických stran, z nichž při posledních volbách parlamentních v srpnu 1935 kandidovalo jich 16 a zastoupení v poslanecké sněmovně získalo 14. Počet tento - dle statistik mně přístupných, převyšoval v době pro náš národ již vysoce kritické cifry kteréhokoli jiného státu evropského (dokonce i cifry vnitřní politiky Francie, kdež v parlamentě současné doby zastoupeno bylo politických stran toliko 10).

Za těchto zde zběžně načrtnutých vnitřních poměrů naší republiky bylo pro trvalou existenci a zdárný rozvoj státního útvaru Československa naléhavou potřebou národa našeho vyrovnati se se svízelnými problémy minoritními.

Poměr mezi Čechy a Slováky povahou svou nespadal pod pojem problému minoritního. Těsné příbuzenství národnostní, ztužené za války světové zájmovým společenstvím v odboji proti útisku rakousko-uherskému, došlo vyjádření v názvu našeho státu.

Nové Československo

V červenci 1945 vyšla v Praze nakladatelstvím Svoboda kniha Za nové Československo, Sborník článků a projevů z Československých listů vydávaných za doby války v Moskvě od roku 1943 od května 1945 skupinou českých a slovenských politických činitelů. Do knihy té m.j. přispěli též někteří potomní (tj. nynější) členové vlády, např. Fierlinger, Gottwald, Kopecký, Laušman, Nejedlý aj.

Na stránce 166 jest tu článek Osvobodíme navždy od Němců půdu čs. venkova datovaný dnem 1. července 1944, jehož autorem jest ing. Jiří Kotátka.

V článku tomto, jenž zabývá se problémem očisty půdy české od Němců, jest zároveň zaútočeno na „háčovské velkozeměhryzy“... V textu se praví na str. 171:

„... a teď máme velkou většinu těch chlapů na předních místech listiny kolaborantů! A nejde jen o zrádce z řad tzv. české šlechty! ... Což pan Vojtěch Mastný, bývalý vyslanec republiky v Berlíně a dnes předseda správní rady Živnobanky, který dostal od Němců za Mnichov a okupaci velkostatek a který je dnes esem České ligy proti bolševismu? ...České jméno a český původ nesmí tyto zrádce národa ochránit před zařazením do seznamu

vyvlastňované půdy! Frankovi jsi sloužil a s Frankem zajdeš` atd.

Neznám pisatele těchto řádků ani jeho minulost, ani čeho bližšího o jeho zahraniční odbojové činnosti; dovídám se toliko, že po obnovení samostatnosti našeho státu pověřen byl vynikajícím místem úředním v ministerstvu zemědělství. S úřadem tím dostalo se mu možnosti prováděti konfiskaci nemovitého majetku českých kolaborantů a zrádců, jichž přísné potrestání je samozřejmým právem i povinností státu.

Jsem však ve vysokém svém věku a na sklonku života svého ze „staré školy“, jež právo trestati přiznává jen tam, kde prokázána je vina, a právo obviňovati jen tam, kde pro obvinění jsou řádné věcné podklady a prokazatelné skutečnosti.

V řečeném článku v řadě uvedených tam šlechtických „velkozeměhryzů“ citováno jest též jméno dávného mého přítele Františka (Bořka) Dohalského, nynějšího československého vyslance ve Vídni a bývalého spolupracovníka (legačního rady) z doby, kdy byl jsem vyslancem v Londýně. Zním jeho majetkové poměry dobře a vím, že nemá žádný velkostatek. „Šlechtickým“ sídlem jeho za doby německé okupace byl koncentrační tábor, v němž strávil tuším víc než dva roky pro svou odbojovou činnost podzemní. (Měl dva bratry, z nichž jeden zahynul umučen v Osvětimi a druhý po několikaletém utrpení na Pankráci popraven byl v Terezíně). Takový byl tedy „velkohryz“, chlap a zrádce zapsaný na jednom z předních míst listiny kolaborantů. Tento přítel můj vypravoval mně nedávno, že ohradil se písemně proti nactiutrháčskému obvinění, načež dostal od shora zmíněného autora článku soukromým dopisem písemnou omluvu, že v případě tom šlo o omyl. Krásná satisfakce!

Pokud týče se mně samotna, na článek zmíněný jsem dosud nereagoval a reagovali nehodlám. Odjakživa štítím se špíny. V roce 1867 fejetonista Národních listů, proslulý - náš Jan Neruda v č. 174 ročníku si stěžoval: „*takové nešhubávání všech českých osobností jest bohužel právě české; je již nanejvýš nutno, abychom vedle jiných nectností odložili i tuto.*“ A univerzitní profesor Durdík v r. 1874 v knize svých kritik a úvah⁴ (na str.122) praví: „*Stalo se zvykem podezřívati sebe navzájem víc než v zdravém národě sluší; vše, co po chuti není, vykládat z motivů nejnižších: na jedné straně se bez míry kořit, velebit a k nebi vynášet, na druhé straně snižovat, pomlouvat a tupit. Proti těmto stínům postupovat s klidným světlem ryzího smýšlení a mudřeckého vědění bylo by důstojným úkolem.*“

Byly-li stesky takové pronášeny před více než 70 lety, co měli bychom říkati dnes?

Nelze arciť přehlížeti, že každá válka a tím spíše tak jedinečně krutá válka jako ta, kterou jsme zažili, a která ve formě revoluční ještě trvá, přivodila těžkou, nevídanou dosud demoralizaci, které bohužel se poddává slabošství duševně nedozrálých nebo mravně bezpáteřných individuí, z nichž stávají se mravní mrzáci, plazící se na periférii lidství v bahně závisti, nenávisti a udavačství! Jedinou obranou proti nim jest spravedlnost a cesta práva. Není-li však možnosti utéci se pod ochranu práva, aneb omezuje-li se právo jednotlivcovu spravedlnosti se dovolati - jak pohříchu tomu jest v dobách revolučních pak nezbývá - a jest to snad i jinak nejlepší odpovědí - než štítiti se mrzké lživé utrhačnosti a postavití proti ní ono „*mudřecké vědění*“, jak řekl to Durdík a jak nad jiné krásně vyjádřil to Kant svým věčně utěšujícím výrokem: „*Hvězdné nebe nade mnou a mravní zákon ve mně!*“ A věřiti, že dočasné spoutání svobody dovolání se spravedlnosti pomine a každému spravedlnost dá, co jeho jest, až nadejde její chvíle. A proto na utrhačství shora uvedeného článku, podobně jako i na některá jiná udavačská tvrzení (jaká např. čísti lze v knize pí. Věry Szathmáryové o Putování za svobodou i v některých z kolaborantství mě vinících novinářských výpadů nehodlám reagovali).

Jest ovšem mou povinností, abych zde konstatoval stručně některá prostá fakta:

---

⁴ Durdík Josef, Kritika. Výbor úvah. Praha 1874.

1) Nikdy jsem vůbec neměla nemám nějaký velkostatek ani na půdě Československa, aniž kdekoliv v zahraničí. Od Němců jsem pro sebe vůbec nikdy ani haléře, ani nějaké sebemenší výhody nedostal a také jsem od nich nikdy ničeho pro sebe nežádal až na to, že zakročoval jsem u nich za životy, svobodu a majetek českých lidí. Činil jsem tak ve stech případech za doby své vyslanecké činnosti v Berlíně, jak dosvědčí mé úřední referáty, a činil jsem tak i později za okupace v Praze ve více než 100 případech v mých intervencích u německého protektora, jak prokázati mohu více než 70 českými svědky.

2) Na tzv. Mnichovu, či přesně řečeno: na rozhodnutí o postoupení sudetského území německé říši neměl jsem naprosto žádného podílu. K rozhodnutí tomu došlo po znásilnění Československa franko-britskými podmínkami, na jejichž přijetí dr. Benešem, resp. naší vládou, neměl jsem naprosto nijaké účasti ani přímého nebo nepřímého vlivu. Přijetí to stalo se s porušením naší ústavy, jež vyžadovala pro jakoukoli změnu území Československa dvoutřetinové usnesení parlamentu. Zdůrazniti třeba, že tyto na prezidentu republiky vynucené propozice (noční intervencí vyslanců francouzského a anglického) byly v podstatě podmínky, které s Hitlerem smluvil osobně (či vlastně od Hitlera si dal nadiktovati) britský ministerský předseda Nevine Chamberlain a s nimiž vyslovil souhlas francouzský ministerský předseda Daladier. Přijetím těchto podmínek Československem bylo již postoupení území československého obývaného víc než 50 % Němců meritorně rozhodnuto.

Tzv. dohoda Mnichovská, uzavřená na velmocenské konferenci, konané dne 29. září mezi Anglií, Francií, Itálií a Německem - bez účasti Československa - byla již jen formálním potvrzením Československem již přijatých podmínek - se slibem garancie nových hranic, jejichž přesné vymezení bylo úkolem zvláštního (technického) komitétu berlínského, složeného ze zástupců diplomatických čtyř velmocí a diplomatického zástupce Československa.

Nutno jest, abych zde s důrazem připomenul (a opakoval), že konference mnichovská byla konferencí výhradně velmocenskou a že Československo nejenom že k ní nebylo pozváno a v ní nebylo zastoupeno, ale že Československu nebyla vůbec dána možnost, aby aspoň ve funkci „diplomatsky pozorovatelské“ (observer) dalo zástupcem svým sledovati průběh konference.

Československá vláda byla toliko pozvána, aby do Mnichova - nikoli tudíž na konferenci - vyslala zástupce, jenž by v případě potřeby byl „dosažitelný“ čili „available“, jak zněl anglický technický termín. Tuto pro Československou republiku hluboce pokořující funkci po zdráhání, jež odůvodňoval jsem prezidentu republiky právě tím, že na rozhodnutí a přijetí franko-britských propozic neměl jsem naprosto nijakého účastenství - jsem se nakonec na naléhání prezidenta, jakož i anglického vyslance uvolil převzítí a odletěl jsem do Mnichova, kdež funkce má zůstala prostě omezena na to, že v hotelu Regina, kdež byla ubytována delegace anglická, jakož i já se svým průvodcem (dr. Masaříkem) po skončené konferenci, konané v Hnědém domě převzal jsem z rukou Chamberlainových za přítomnosti Daladierovy text dohody mnichovské.

Takový byl můj Mnichov.⁵

Líčení podrobností o Mnichovu vůbec, o němž se mnoho mluví a píše, ale málo ví, nespadá do rámce těchto mých výpovědí. Dočísti se lze více v mém zpravodajství berlínském, nejen o konferenci mnichovské, nýbrž i o komitétu berlínském, v němž Československo jsem zastupoval a o průběhu jehož zasedání podávají poučení protokoly, jakož i dvě mé osobní obšírné zprávy z listopadu a prosince 1938.

3) Pokud se týče okupace, kteráž v článku svrchu jmenovaného autora jest označena za

---

⁵ Blíže srovnej „Dokumenty přiložené editoru“, „Zpráva V. Mastného o průběhu mnichovské konference ze 6. října 1938“.

druhý důvod udánlivého mého obdarování velkostatkem, stačí připomenouti, že dne 15. března, tj. v den provedení německé okupace, nebyl jsem již československým vyslancem, byv dán do trvalé výslužby dnem 28. února 1939. Ostatně: okupace Československa Německem byla jen zcela logickým vyvrcholením záměrů Hitlerových, cílících za vyříznutím „vředu Československa“, na něž se chystal Hitler již ve svém plánu na zničení Československa i Ruska, jak spolehlivě byl jsem informován a jak o hotovém tomto plánu jsem referoval dr. Benešovi, tenkrát ještě ministru zahraničních věcí, obšírně ústně i písemně již 28. ledna 1935 (o půl deváté ráno).

4) Pravda jest, že jsem za okupace po jistou dobu (od prosince 192 do konce okupace) byl předsedou Živnostenské banky, a pravda je, že po několikadenních poradách a po zralé úvaze přistoupil jsem spolu s vrchním ředitelem Živnostenské banky ing. Dvořáčkem do ČLPB, toliko a jedině z toho důvodu, aby banka uchráněna byla před invazí německou. Rezultátem byla nejen záchrana její ryzí českosti, ale i záchrana národního majetku několika miliard korun, o čemž lze říci více na jiném místě mé obhajoby. Byl-li jsem „esem ČLPB“, na jejíž schůzích a veřejných shromážděních a různých manifestacích s výjimkou schůze ustavující - jsem se ani jedinkrát nezúčastnil, ponechávám úsudku nestranných soudců.

Taková jsou prostá fakta!

Zdá se, že pisatel článku *Za nové Československo* chodil pilně do školy nacistické a se sestavováním listiny „chlapů zrádců“ nedělal si asi velké starosti, čerpaje nevím z jakých kalných pramenů udavačských. Právě takto chovali se nacisté, když za okupace vydávali v Orbisu tiskoviny, jimiž vrhali se na sobě nepohodlné osobnosti české.

Jest tu ovšem jistý rozdíl! Nactiutrhači byli tenkrát Němci proti Čechům, v případě uvedeného článku jest hanobitelem Čech proti Čechům.

Udavačství bylo vždy v opovržení u slušných lidí. Svědčí o tom i předhitlerovském Německu dobře známé přísloví: „*Der grösste Schuft im ganzen Land, ist und bleibt der Denunziant.*“⁶

---

⁶ Největším padouchem v celé zemi je a zůstane donašeč (něm).